

การศึกษามโนภาพแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

นรินทร์ สังข์รักษา *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) แบบภาคตัดขวาง (Cross Sectional Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะส่วนบุคคล มโนภาพแห่งตนในภาพรวมและจำแนกรายด้าน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล มโนภาพแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2550 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) สอบถามนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ของแต่ละสาขาวิชา จำนวน 306 คน ข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวมจะทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่ามัธยฐาน ค่าสูงสุดและต่ำสุด รวมทั้งค่าพิสัย ส่วนการวิเคราะห์ทางสถิติเชิงอนุมาน จะใช้วิธีการทดสอบด้วยไคสแควร์ (Chi-Square) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ลำดับที่ของ สเปียร์แมน (Spearman Rank Test) รวมทั้งสมการถดถอยเส้นตรงแบบง่าย (Simple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับปานกลางและระดับสูงใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ช่วงอายุระหว่าง 20-25 ปี รายได้ระดับพอเพียง มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ที่ต่างจังหวัด สมาชิกครอบครัว 1-2 คน เป็นบุตรคนโต ศึกษาอยู่ระหว่างชั้นปีที่ 1 และ 2 และศึกษาสาขาภาษาไทยและจิตวิทยาการแนะแนว แม้ว่าจะมีมโนภาพแห่งตนภาพรวมที่ระดับสูง แต่กลุ่มตัวอย่างจะมีมโนภาพรายด้านเกือบทุกด้านที่ระดับสูง ยกเว้นด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในมหาวิทยาลัยที่จะมีระดับต่ำสุด ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ความพอเพียงของรายได้ ภูมิลำเนาเดิม ลำดับที่และจำนวนสมาชิกภายในครอบครัว ตัวแปรมโนภาพแห่งตน ได้แก่ มโนภาพแห่งตนภาพรวม ความสามารถทางร่างกาย ลักษณะทางกายภาพ ความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ความสามารถการอ่าน ความสามารถทางศึกษาศาสตร์ การเรียนและกิจกรรมทั่วไปในมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($P \leq .05$) และสามารถสร้างสมการเส้นตรงถดถอยอย่างง่าย เพื่อทำนายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ได้ดังนี้ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน = $-0.35+0.21$ (มโนภาพแห่งตนภาพรวม)

Abstract

This cross sectional study was aimed to describe and analyze the student variables of academic achievements, personal characteristics, self-concept in its overall and dimensions, in addition to the relationship among them. Based on the satisfied random sampling, the three hundred and sixth students who were studying at the first-fourth year levels in faculty of education, Silpakorn University, were chosen to questionnaires. The collected data then was described in

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

numbers, percentage, mean, median, range, maximum and minimum values, and inferentially analyzed with Chi-square, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, Spearman Rank Correlation Coefficient and Simple regression linear statistic technique at significant level at .05

From the results, 49.0% of the respondents had their academic achievements at high level. By largely they were female and had their age between 20-25 years old, enough income. They came from many provinces and were firstborn child and had 1-2 family members. They were studying at the first-second year levels and in the Thai language and the psychological consultations subjects. Their overall self-concept and almost all of its dimensions were evaluated at the high level except to the dimension of learning and general activities in the university which had both of the low and high levels at the slight different proportions. The personal characteristics (sex, income, residences, family members and birth ranking) and the self-concept (overall, physical abilities, physical appearance, friend relation, parent relation, reading abilities, educational abilities, and learning and general activities in the university) were significantly associated with the academic achievements ($P \leq .05$). The simple regression linear was constructed to predict the relationship between the two variables as follows:

The academic achievements = $-.035 + .021$ (overall self - concept)

บทนำ

การศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพเหมาะสม และมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังของประเทศ การจัดการศึกษาที่ดีจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งนี้เพราะว่าเด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก บุคลิกภาพ ความสนใจ และความถนัด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ อนาสตาซี (Anastasi, 1968: 430) ที่ว่าการศึกษามีได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ยังเกี่ยวข้องกับความถนัดทางการเรียนของแต่ละบุคคล รวมทั้งองค์ประกอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาด้วย เช่น สภาพทางสังคม บุคลิกภาพ ความสนใจ และพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกอันเนื่องมาจากความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อเจตคติ ความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ตลอดจนการปรับตัวและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณลักษณะต่างๆ ที่ก่อขึ้นจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผลักดันให้เกิดแบบแผนของบุคลิกภาพ กับส่วนที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะและนิสัยกระทำหลายๆ อย่าง โดยสิ่งที่จะทำหน้าที่ประสานลักษณะต่างๆ เหล่านี้

เข้าด้วยกันให้เป็นระบบแบบแผนที่เรียกว่า “กระบวนการบุคลิกภาพ” คือ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ที่เรียกว่า “มโนภาพแห่งตน หรืออัตมโนทัศน์ (Self-Concept) (Hurlock, 1974) ครุจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา ความร่วมมือ และความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครองจะเป็นพื้นฐานอันสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา เพื่อเตรียมตัวเป็นผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตต่อไป (ฉันทนา ภาคบงกช, 2528 : 42-45, ประฤดา สุริยันต์ และ นรินทร์ สังข์รักษา, 2548 :1-2) ขณะที่มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งสำคัญยิ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนามโนภาพแห่งตน สิ่งที่คุณทำและบรรยายาศที่ถูกครูสร้างขึ้น ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อการพัฒนามโนภาพแห่งตนทั้งสิ้น (อำไพ ศิริพัฒน์, 2515 : 91) แนวความคิดที่ว่านี้ จึงมีความสอดคล้องกับการศึกษาของนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่าน ที่ได้ศึกษาและพบว่า มโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (เปอร์คีย์ (Purkey), 1971 ; เฮเนน (Henien), 1978)) โดยนักศึกษาที่มีมโนภาพแห่งตนไม่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษามโนภาพแห่งตนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อเป็นแนวทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา รวมถึงการจัดการเรียนการสอน กิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ให้เหมาะสมแก่ผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะส่วนบุคคล มโนภาพแห่งตนภาพรวมและรายด้านของนักศึกษาปริญญาตรี
2. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล มโนภาพแห่งตนภาพรวมและรายด้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี
3. อันเป็นมโนภาพแห่งตน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบพรรณนา (Descriptive Research) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ในแต่ละสาขาวิชา จำนวน 309 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Satisfied Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำไปทดลองใช้ ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของแบบสอบถาม (Reliability : R) = .8891 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้สถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบด้วยไคสแควร์ (Chi-Square Test) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ลำดับที่ของสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient) และสมการถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและสูงใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 51.00 และ 49.00 ตามลำดับ) (ไม่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 76.8) มีช่วงอายุระหว่าง 20-25 ปี (ร้อยละ 58.4) รายได้ระดับที่พอเพียง (ร้อยละ 47.4) ภูมิลำเนาอาศัยอยู่ที่ต่างจังหวัด (ร้อยละ 50.7) จำนวนพี่น้องภายในครอบครัวระหว่าง 1-2 คน (ร้อยละ 68.6) เป็นบุตรคนโต (ร้อยละ 39.2) อยู่ระหว่างการศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 (ร้อยละ 27.8 และ 31.1 ตามลำดับ) สาขาวิชาที่ศึกษา ได้แก่ ภาษาไทยและจิตวิทยาการแนะแนว (ร้อยละ 15.0 และ 13.7 ตามลำดับ)

2. มโนภาพแห่งตนภาพรวมและรายด้านของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีมโนภาพแห่งตนด้านภาพรวมในระดับสูง (ร้อยละ 59.20) เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า มโนภาพแห่งตนสูงในด้านความสามารถทางร่างกาย (ร้อยละ 58.5) ลักษณะทางกายภาพ (ร้อยละ 56.9) ความสัมพันธ์กับเพื่อนระดับสูง (ร้อยละ 65.70) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองระดับ (ร้อยละ 62.1) ความสามารถในการอ่าน (ร้อยละ 59.50) ความสามารถทางศึกษาศาสตร์ (ร้อยละ 62.4) ส่วนมโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างมีมโนภาพที่ระดับต่ำและระดับสูงใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 49.30 และ 50.70 ตามลำดับ) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปภาพรวมและมโนภาพแห่งตนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในแต่ละด้าน (N = 306)

ที่	รายการ	ร้อยละ	ระดับ	ลำดับที่
1	มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกาย	58.5	สูง	5
2	มโนภาพแห่งตนด้านกายภาพ	56.9	สูง	6
3	มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	65.70	สูง	1
4	มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	62.10	สูง	3
5	มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่าน	59.50	สูง	4

ที่	รายการ	ร้อยละ	ระดับ	ลำดับที่
6	มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางศึกษาศาสตร์	62.40	สูง	2
7	มโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในมหาวิทยาลัย	49.30	ต่ำ	7
	รวมทุกด้าน	59.20	สูง	-

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล มโนภาพแห่งตนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่า สถานภาพทางเพศ (Chi-Square= 4.930, P=.026) ความพอเพียงของรายได้ (Chi-Square= 24.389, P=.000) ภูมิลำเนาเดิม (Chi-Square= 15.068, P=.001) จำนวนสมาชิกภายในครอบครัว (Chi-Square=15.663, P=.000) ลำดับที่ภายในครอบครัว (Chi-Square=44.107, P=.000) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($P \leq .05$) แต่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง ช่วงอายุ ระดับชั้นปี สาขาวิชาที่ศึกษา กับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่อย่างใด ($P > .05$)

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จากการวิเคราะห์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) พบว่า มโนภาพแห่งตนภาพรวม มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกายมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($r=0.913, P=.000$ และ $r=.415, P=.000$ ตามลำดับ โดยที่ $P \leq .05$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนในภาพรวมและมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกายกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มโนภาพแห่งตน	ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (r)	P-value
มโนภาพแห่งตนในภาพรวม	0.913	.000 *
มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกาย	0.415	.000*

* significant at level $P \leq .05$

เมื่อทำการวิเคราะห์สมการเส้นตรงถดถอยอย่างง่าย (Analysis of simple regression linear) สามารถสร้างสมการเส้นตรงถดถอยอย่างง่ายเพื่อการทำนายระหว่างตัวแปรด้านระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมโนภาพแห่งตนในภาพรวม ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 ได้ดังนี้

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Grade Point Average) = $-0.35+0.21$ (มโนภาพแห่งตนภาพรวม)
ตารางที่ 3 สัมประสิทธิ์ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

model	Unstandardized Coefficient		Standardized Coefficient	t	Sig.	95% Confidence Interval for B	
	B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1 (Constant)	-.035	.082		-4.34	.665	-.196	.125
OverallSelf-Concept	.021	.001	.913	39.035	.000*	.020	.022

หมายเหตุ : B = Beta, Std. Error = Standard Error, t = t-test, Sig. = Significant

* Significant at level $P \leq .05$

ส่วนมโนภาพด้านอื่น ๆ ได้แก่ มโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ ความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ความสามารถในการอ่าน ความสามารถทางศึกษาศาสตร์ การเรียนและกิจกรรมทั่วไปในมหาวิทยาลัย หลังจากทำการวิเคราะห์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ลำดับที่ของสเปียร์แมน (Spearman Correlation Coefficient) จะพบว่า มโนภาพแห่งตนด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าว มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสิ้น ($K = 0.508, 0.480, 0.388, 0.546, 0.625$, และ 0.626 ตามลำดับ ทั้งหมดนี้ มีค่า $P=.000$ ที่ $\leq .05$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนรายด้านกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มโนภาพแห่งตน	ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (K)	P-value
ลักษณะทางกายภาพ	0.508	.000*
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	0.480	.000*
ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	0.388	.000*
ความสามารถในการอ่าน	0.546	.000*
ความสามารถทางศึกษาศาสตร์	0.625	.000*
การเรียนและกิจกรรมทั่วไปในมหาวิทยาลัย	0.626	.000*

* significant at level $P \leq .05$

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนา ร่วมกับการจัดการศึกษาของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประกอบด้วย

1.1 นำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางการจัด กิจกรรมเพื่อส่งเสริม หรือปรับปรุงคณะศึกษาศาสตร์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ในการทำความเข้าใจกับนักศึกษา และสร้างแรงจูงใจ หรือหารูปแบบ ที่เหมาะสม เช่น การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมที่เน้นการเสริมสร้างลักษณะมโนภาพ แห่งตน และบุคลิกภาพที่ดี ทั้งภายใน ได้แก่ ความคิด อารมณ์ จิตใจ และภายนอก ซึ่งได้แก่ บุคลิกภาพที่ แสดงออกภายนอก เช่น การประพฤติตนในการอยู่ ร่วมกับผู้อื่นในสังคม การแต่งกาย เป็นต้น

1.2 สิ่งหนึ่งที่ควรเร่งสร้างให้เกิดขึ้น แก่นักศึกษา คือการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งใน ระดับคณะมหาวิทยาลัย หรือภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งจะเป็นสิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักศึกษาของคณะ ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร สามารถสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ ๆ และเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของ นักศึกษาต่อไป ครู/อาจารย์ควรส่งเสริมจัดกิจกรรม ให้นักศึกษาได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางตัว ในสังคมและการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ เพื่อ นักเรียนได้พัฒนามโนภาพแห่งตนไปในทางบวก

1.3 ผลการศึกษามโนภาพแห่งตนของ นักศึกษาในครั้งนี้ น่าจะนำไปใช้ในการคัดกรอง เพื่อ เลือกนักศึกษาที่มีองค์ประกอบของมโนภาพแห่งตน รวมถึงบุคลิกภาพที่เหมาะสมเข้าเรียน หรือใช้ในการ เฝ้าระวังและติดตามคุณนักศึกษาที่มีแนวโน้มที่จะมี ปัญหาการเรียน หรือสุขภาพจิต เพื่อช่วยให้นักเรียน การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.4 ควรมีการศึกษาลักษณะมโนภาพ แห่งตนของนักศึกษาที่ประสบความสำเร็จด้าน การเรียน เช่น สอบซ่อมบ่อย ตกซ้ำชั้น หรือการโอน ย้ายคณะ เพื่อจะได้หาแนวทางช่วยเหลือที่เหมาะสม ต่อไป

1.5 นำผลการวิจัยมาสร้างความร่วมมือ

ในลักษณะของ “บวร” คือ บ้าน วัด โรงเรียน เพื่อ ประสานร่วมกันในการดูแลนักศึกษาทั้งที่บ้าน วัด และ สถาบันการศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาและ สร้างให้เป็นคนอย่างสมบูรณ์ ด้วยการหล่อหลอมให้ เป็น “คนดี คนเก่งและสุข” และสามารถดำรงตนอยู่ ได้ในสังคม

2. ควรมีการพัฒนา มโนภาพแห่งตนในด้าน ความสามารถทางร่างกาย เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด นั่นคือ “ผู้เรียน” ที่ต้องเสริมสร้างสุขภาพหรือสุขภาพ ให้มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัย เป็น แบบอย่างที่ดี การออกกำลังกาย อาหาร และอารมณ์ มี บุคลิกภาพที่ดี เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะหรือเอื้อให้ ผู้ศึกษามีสมรรถนะและประสิทธิภาพ

3. ควรมีการพัฒนา มโนภาพแห่งตนในด้าน การอ่าน การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัย เพื่อ จัดการความรู้ของนักศึกษา เสริมสร้างให้คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมถึง การเสริมสร้างการศึกษาด้วยตนเอง เช่น ศูนย์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ของคณะศึกษาศาสตร์ ส่งเสริม ระบบเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร และ e-learning

4. ควรมีการพัฒนา มโนภาพแห่งตนใน ด้านกายภาพ ในคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อให้เกิด ภูมิทัศน์ที่สวยงาม เป็นระเบียบ เรียบร้อย มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ทั้งอาคารเรียน ห้องเรียน และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นปัจจัยเสริมในการเรียน การสอน

5. ควรส่งเสริม มโนภาพแห่งตนทางบวกให้ เพิ่มมากขึ้น โดยการจัดการเรียนการสอนหรือสภาพ แวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริม มโนภาพแห่งตน ของนักศึกษาให้พัฒนายิ่งขึ้น ครู/อาจารย์ควรใช้ คำถามที่ท้าทายในการกระตุ้นความคิดให้นักเรียนคิด กล้าตัดสินใจและกล้าแสดงออก การสร้างบรรยากาศ ในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญที่เอื้อต่อการพัฒนามโนภาพ แห่งตน เช่นกัน ครู/อาจารย์ควรจัดบรรยากาศต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา มโนภาพแห่งตนและช่วย พัฒนาความสำเร็จในการเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยมโนภาพแห่งตน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) เพื่อนักศึกษามีส่วนร่วม ได้ข้อมูลที่ ลุ่มลึกและยืนยันปรากฏการณ์มากขึ้น

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนา มโนภาพแห่งตนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนหรือนักศึกษา

3. ควรทำการวิจัยทำนองเดียวกันกับ นักศึกษาในคณะอื่น ๆ ทั้งสายศิลป์ สายวิทยาศาสตร์ และสายอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่ามีมโนภาพ แห่งตนเป็นอย่างไร

4. ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษามโนภาพแห่ง ตนของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เช่น ปริญญา โท และปริญญาเอก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. ควรทำการวิจัยมโนภาพแห่งตนกับความ คาดหวังแห่งตนของนักศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ หรือในมหาวิทยาลัยศิลปากร

6. ควรทำการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบ มโนภาพแห่งตนกับนักศึกษาระดับต่าง ๆ ในแต่ละ มหาวิทยาลัย

7. ควรทำวิจัยมโนภาพแห่งตน โดยใช้แบบ ทดสอบมโนภาพแห่งตนด้วยแบบทดสอบอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ฉันทนา ภาคบงกช. (2528). **เอกสารประกอบการเรียน วิชาประถมศึกษา 514**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). **การวัดผลและการประเมิน ผลทางการศึกษา**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ประฤดา สุริยันต์ และนรินทร์ สังข์รักษา. (2548) **รายงานการวิจัย การศึกษามโนภาพของ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลสาขาต่างๆ**. นครปฐม: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อำไพ ศิริพัฒน์. (สิงหาคม- พฤศจิกายน 2515) **“ความ นึกคิดเกี่ยวกับตน”** วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 2 : 5-6.

Anastasi, (1968). **Psychological Testing**. (3 rd ed.). London : The Macmillan.

Bartussek, B. (1972). “Self-Concept,” **Encyclopedia of Psychology**. III.

Burn. R.B.(1979). **The Self-Concept Theory, Measurement, Development and Behavior**. New York : Longman, Inc.

Combs, A.W. ,D.W. Super and C.C. Courson. (1963). “The Measurement of Self-Concept and Self-Report ,” **Education Psychological Measurement**. (23) : 493-500.

Henien, R. A.(1978, December). “Self-Concept as a Predictor of Academic Achievement and Educational Attainment”, **Dissertation Abstracts International**. (38) : 3471-A.

Hurlock, E.B.(1974). **Personality Development**. New York : McGraw – Hill Book Company.(1974). **Adolescent Development**. New York : McGraw-Hill Inc.

Purkey, William W. (1971). **Self-Concept and School Achievement**. New Jersey : Prentice Hall, Inc. Englewood Cliff.

Yamane, Taro. (1973). **Statistics : An Introductory Analysis**. Tokyo : Harper International Edition.